

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

••• Egyes lappeldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. •••

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 308. szám, Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyiltilteri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

A teleopatimaniákus.

II.

... A hit iránti bizalom és megnyugvás megrendült az emberekben. A családi élet bizalmas szentélyébe aljas kémek lopózkodtak be. A társadalom egysége szét van forgácsolva s nem a kölcsönös engedékenység, kimélet és gyöngédség tartja annak rendjét össze, hanem a durva erőszak vasvesszeje. A politikai működés célja nem a közjó, nem a polgárság közjava, hanem egy-két ember hatalmának emelésére irányul. A gyenge csak akkor talál a polgárokból alakított bíróságoknál jogvédelmet, ha a hatalommal tart. A társadalmi és politikai emelkedés útja el van zárva azok elől, kik a hatalomnak tömjénezni nem akarnak, de a csúszó-mászók és tányérnyalók előtt szabad az emelkedés minden lépcsője. Az önkormányzati testekben nem a polgárság közös elhatározása dönt az egészet érintő ügyek felett, hanem egy bosszú által elvikított s közigazgatási tudományban járatlan ember személye. Nem a nép választ magának tisztviselőt, hanem a hatalom ültet a nyakára gyűlölt egyéneket, kiknek az egyedüli

érdemük, hogy a hatalmasoknak elég alázatos szolgáló tudtak lenni.

•A szabad vélemény-nyilvánítás a legnagyobb mérvben korlátozva van, s ha mégis akad bátor, ki felfelé leplezetlenül megmondja az igazat, az üldözésnek van kitéve. Meghurcolják becsületében, megtámadják hitelében. Hamis vádakat koholnak ellene, a bíróság elé állítják s ezenkívül a hatalom fizetett lapjai a legnagyobb rágalmakat szórják rá. Jaj a tisztviselőnek, ha nem tart velük. Hiába eszes, hiába tehetséges, hiába jellemes ember, pusztulnia kell!

Ime, így és ezekben állapítja meg a teleopatiában sinyló cikkirő Csongrádvármegye szerinte beteg közigazgatásának diagnózisát.

Egy hosszú bűnlajstrom ez, telve sötét pontokkal, melyeknek negyede is untig elég volna elhomályosítani a vármegye jó hírét s az egész hosszú litánia nem is szavard egyéb szervi bajban, csupán: hogy nem ott talál elevenre, ahová céloz.

Menjünk végig az egészen tételként. Lássuk: mi igaz a vádakból mi nem? És ami igaz: kik e társadalmi és közéleti szempontból bűnös állapotnak a kútfejei?

•Megrendült az emberekben a hit

íránt való bizalom és megnyugvás. — Ez az első vádpont.

De vajon kik ennek az okai? A nagy közönség? vagy azok, akik a hitben vetett bizalmat ápolni volnának kötelesek: a tömeg vezetői és a lelkészek?

A tömeg, a nagyközönség hasonlatos a viaszhoz. Enged minden nyomásnak, minden külbefolyásnak. E tömeg vezetőin áll hát, hogy azon befolyásukat, mellyel a tömegek nézetének irányt szabhatnak, jóra, szépre, nemre használják fel. Ez kötelességük a lelkészeknek is.

Vajon kik Csongrádvármegyében a tömeg vezetői? Talán a főispán vagy az alispán? Vagy talán a megyei kormányzat?

Korántsem! Ott vannak e vezetők, azok soraiban, akik mindég a társadalmi és közéleti romlottság fölött keseregnek és magukat mindenben erkölcshírának tolják fel. És a lelkészek? — Tisztelet a kevés kivételnek — nagy részük ugyanazon táborban van. S lehet-e várni, hogy a hitben vetett bizalom megszilárduljon, mikor a vallási és közéleti türelmetlenségben épp e lelkészek járnak elől rossz példával? Vagy ha politikai hírtől van szó: lehet-e a tömegtől sokat várni,

TÁRSA.

Tavaszi mulatság.

•A változatosság az, ami az életet széppé teszi — régi axioma ez; de igaz is.

A fényes baltermek illatos légköre már nem nehezedik lidérc-nyomásként a zajló férfikebele — a fényes parketten tovasuhanó, kipirult arcú alakok, a pihegő keblek, a mély érzést eláruló igéző szemek, no meg a mamák mosolygó jószágos arca — mindez már eltűnt. Fülemben hallucinál még az elmúlt farsangnak csaknem megúnásig hallott dallama: »Mikor dédem ifjú volt...«; úgy érzem, mintha most is ott keringnék a lagy, mélabús akkordokon, a gyönyörű mamaratól felhevült arccal — pedig mindez elmúlt. — A szobám falán függő bali jelvények és tépett legyezők sokadalma maradt csupán meg, mint reminiscenciája a lezajlott vigalmas multnak.

Azóta a hangos baltermek ridegek lettek, a kis Amor isten elpihent a farsangon szerzett babárain, én is pihenésre tértem; de az én pihenésem rövid volt.

Kikelet úrfi megérkezéssel új élvezet kínálkozik szerfele kellemetességgel, izgalommal — a tavaszi vadászat.

Nagyot dobban szívem, ahogy erre gondolok. (Ilyesmire igen dobanós.) Fővárosi vásári zaja unottá lesz előttem, egy sajgó érzés fogja el a keblemet, mely azt sugja: haza! ... Végre elérkezett a husvétü szünidő.

•Adió egyetem!! Másnap, a reggeli köd-

ből kibontakozó tavaszi napsugár már úgy talalt, hogy tovarobogó kis »skavé pörkölőnk« vonatának egy ablakán sóvárogva lestem, mint tünik fel a láthatáron szülővárosom két sugár tornya. ...

... Az állomáson az öreg Miska kocsis várt rám. Még jóformán el se helyezkedtem a kocsin, mikor fontoskodó ábrázattal megjegyezte: »De jól tette ifjúram, hogy hazajött; mert nagyon sok ám már a »snyeft« a szíkeken, járhatunk utánuk; a tisztelendő úr, meg a többi vadász-kompanyisták, már járnak ki jágerozni.« Így referált hamarosan az öreg; tudta, hogy örömet szerez vele nekem!

* * *

Másnap a szent-mise végeztével már ott állt a kis vadász-kocsi a parochia előtt. Rajta ült a mi »quadrium virátusunk« két érdemes tagja, no meg jó magam, mikor megjelenik a mi kedves negyedik cimboránk jól táplált, gömbölyded alakja. Akaratlanul is egy »éljen!« szökök ki ajkunkra, (hah, benne vagyunk a választások óta) a mint megláttuk jószágosan mosolygó arcát.

... Par negyedóra múlva már ott van a jökévdű társaság a rég látott kedves tő-parton... Még egyszer körülbujdosik Diana nevében a szubtilis konyakos üveg, aztán kiki siet felkeresni a már előre elkészített les-gödret.

Nagynehezen magam is elhelyezkedtem a nem éppen száraz hajlékban, hű vadász-segédem, a jó hírnevéről ismert »Box« is oda húzódik mellém s így teljesen felkészülve, cigarettá-füstöléssel várom a jó szerencsét.

Gyönyörű tavaszi nap van. A lanyha szellő kellemes illatot hoz at a szomszédos szíkekről, hol sarga szőnyegként terül el a kedves kis széki-fű erős, izgató illatot árasztva maga körül.

Oly boldognak érzem magamat, mikor itt, a pusztá ölen, távol a városi zajtól — elimerenghetek. Az eszharang kongása »Ave Mária« ismeretlen melódiák ezen a tájon. Legutóbb összel voltam itt, akkor a természet lassú sorvadása lehangolt, a távozó darvak bánatos hangja esendült le hozzám búcsúszó-keppen. Jobb hazába siettek, itt hagytak a pusztuló nyári tanyát, az aszú gyeget; de bús dalukból a viszontlátás reményének biztató kifejezése is kihangzott.

És ez a remény be is teljesedett. Hurrogás hallatszík le hozzám az ozondús légből; csakugyan ók azok, a darvak. Mint faradt vándorok megtértek ismét nyári otthonukba. Olyan különös érzés fog el, látva a mint méltóságtelejesen laviroznak az azuriszta légben, hangjuk is oly vidám, mintha kellemes dallamma változnék!

... Bumm! bumm!! Ijedten fordítom fejem a hang felé; szinte tudtam, hogy érdemes kompanistánk, B. örömeiben üdvözlésel (legalább az irtózatos távolság folytan masnak nem mondható) fogadja a hosszú útról megtért vándorokat.

A szörnűy pukkanásra egyszerre meg-elevenül a táj. Nyilsebes repüléssel libben tova a darucesapat az azurban; legfőlebb néhány gyöngéd tagja bocsájt le »souvenierte« a tüzes nimródnak. Ijedve csapódnak fel a

mikor vezetői mutatnak példát a politikai hitehagyásra, cédaságra?

A nagy tömeg könnyen harangirozható és nálunk tényleg örökös igazolomban is lesz tartva. De nem a telepítási cikkiró által »hatalomnak« nevezett tényező, hanem éppen az ő és a hozzája hasonlók részéről, akik felgyújtják a házat, hogy tüzet kiálthassanak.

Nem általános szölamokkal állunk elő, hanem konkrét esetekre hivatkozunk. Erősítheti-e az emberekben a hit iránt való bizodalmat olyan lelkiatyá, mint Hegyi Antal, aki minősíthetlen durvasággal lökdös oldalba egy védetlen nőt, amiért az református mer lenni, aki saját hiveit a feszülettel veri hátba, a templomot erőszakosságaival megszentelteleníti s akit bünyenyítő úton 8 napi börtönre vagy fogságra ítélnék.

És hozzá hasonlatos erőszakos lelkész hány van vármegyénkben? Több a kelletténél.

Vagy a másik konkrét eset. Milyen legyen a tömeg politikai hit-szilárdsága, ha Sima Ferenc és Balogh János, e tömeg vezetői hazugul függetlenségi politikai hitvallással választják magukat orsz. képviselőkné és nyomban megválasztatásuk után politikai hitehagyottak lesznek?

Tény hát, hogy a hitben való bizodalom megrendült nálunk. De nem kevésbé tény az is, hogy ebben semmiféle megyei hatalom nem bünyös, hanem azok, akik a tömegnek e tekintetben rossz példaadói.

•A családi élet bizalmas szentélyébe aljas kémek lopózkodtak be«; — hangzik a második vádpont.

E gyalázatos, gyáva büny nyomaival — szerencsére, nagyon ritkán találkozunk. De ahányszor ilyen eset előfordult, határozottan konstatálhatjuk,

hogy e gyáva bünyben azok leledzettek, akik ma létezését konstatálták, a telepítási cikkirók.

És ezt ismét nem általános szólammal, hanem konkrét esetekkel bizonyítjuk.

Emlékeztetjük a közönséget azokra a »Szentesi Lap«-ban megúnság megjelent gyáva támadásokra, lapunk társ-szerkesztőjének hazug kórházi tartozása dolgában, vagy az esetre, amikor Stammer Sándor alispánról elmondatot, hogy nem földbirtokos, mert a föld a nejjé. Számos ilyen esetet tudnánk felsorolni, melyek a legelkeseredettebb közéleti harcban sem állják meg — tisztesség szempontjából — a próbát s a melyek mindenikében csakugyan aljas kézzel nyúltak be a családi élet szentélyébe.

A harmadik vád szerint: »A társadalom egysége szét van forgácsolva s nem a kölcsönös engedékenység, kimélet és gyöngédség tartja annak rendjét össze, hanem a durva erőszak vasvesszeje«.

Ez a vád egyszerűen hazug. Mert társadalomunk egysége éppen nem bomlasztotta meg az, hogy itt 5—6 ember kívül helyezte magát a társadalom és külön érdekszövetkezetet alakított. Sőt a tények, a tapasztalás azt igazolja, hogy társadalomunk egységesebb mint valaha volt, mióta azok az elemek kiváltak belőle, melyek egységét egyre bomlasztották.

Es ebben a ma egységes, erős társadalomban igenis megvan a kölcsönös engedékenység, kimélet és gyöngédség.

Vajon megvan e a különszakadt érdekszövetkezet tagjai közt is? Es nem-e csupán az érdekközösség az, ami őket szoroson egymáshoz láncolja? Az egyetlen elvitázhatatlan tény: a csongrádmegyei hitelszövet-

kezet betétkönyveinek ezen érdekszövetkezet által történt sajátságos összevásárlása is azt igazolja, hogy ott más az összetartó kapocs, s aligha csalódunk, ha kimondjuk, hogy a durva erőszak vasvesszejét is azon a részen suhogtája a vezér, kinek a többiek olyan alárendelt, aláutas szolgái, hogy egyszer kimondott »akarom« szava előtt vakon meghajolnak.

Es most egy nevezetes vádpont következik, mely így szól: »A politikai működés célja nem a polgárság közzéja, hanem egy-két ember hatalmának emelésére irányul«.

Első szavától az utolsóig aláírjuk, igaznak mondjuk ezt a vádat és — pirulunk Csongrádvármegye népeért, hogy tényleg így van.

A politikai működés célja itt tényleg csupán egy-két ember hatalmának emelésére irányul.

Tekintsünk körül nyílt szemmel: ki ez az egy-két ember?

Talán a főispán? Hatalmát itt nem emelheti semmiféle politikai működés sem, sőt itt csak csökkenthetné. Azt mondhatnák: nem is itt lent, hanem felfelé akarja a hatalmát emelni.

Vajon feltehető ez józan ésszel? Lehet-e gondolni, hogy a főispán — ez alapján politikailag ellenzéki vármegyében kétes kimeneteli politikai vállalatokba fog bocsátkozni, hogy hatalmát felfelé növelje?

A közéletben való további előhaladásának nem ez az emeltyúje, hanem igenis az, ha felfelé megmutatja, hogy egy olyan derült közigazgatású vármegyében, amelyen Csongrádmegye is volt, képes rendet teremteni, képes azt megtisztítani a

parti gazból a szerelmeskedő bibipárok; himbáló, ostoba szárnyesapással repdesnek ide-oda, keresvesen jayveszkélő hangjuk szinte idegessé teszi a legfigmatikusabb vadász is. A hegyes lánzsáját most hajtó úde zöld sás közül kirebben a szép zöld fejű gácsér követte néhány faja-beli könnyenyihívó kisasszonytól. Merveen előre nyújtott nyakkal, mint villám csapódnak at a tó túlsó oldalára, éppen arra, hol Gy. kompanistánk leshelye van . . .

Durr! Villámlás és füstgomoly jelzi, hogy ott is részen vannak. Karikázik is le a csötösba egy szerencsétlen tagja a ruca kompaniának. Hija, Gy. barátunk oda üt, ahová néz!

E tragikus jelenet után ismét ünneppélyes csend áll be; mar-már újból átadnám magam a csendes ábrándozásnak, mikor jobb felől lágy zsolozsma-hangok ütök fületem.

Hallgatózom: honnan jöhet e szent ének?

Végre észre veszem a szomszédos lesgödörből kiözdelő vadász-kalapot, melynek érdemes tulajdonosát a várakozásban elfogta az áhítat. • Dudólgat szép csendesen; mire azután jómagam is nekibátorodva, az úde légtől duzzadó kebellemmel, meg a kellő »jódlirózassal« elkezdtem füttyöréni azt az ékes bécsi áriát: »Habnsan' Idee« . . .

Igy folyik a »les« (!) De egyszerre mintegy varázsütésre cínemül a szó a tisztelendő uram ajkán; de még az enyémén is am, a fütty. Vége szakad az ékes duettnek.

. . . Mélabús fuvolaszer hangok ütök meg a neszelő fület, szinte akaratlanul mélyebbre húzódom a leshelyemen. A rég várt

védeké hangja ez, a rétegemesebb vadjai, »szélikialtók«-é (Numenius-aequota). Nem diszít őket fényes tollazat; de oly különös érzést keltő hangjuk, meg rendkívüli vigyázó voltak által költik fel a legnagyobb érdeklődést maguk iránt, minden vadász előtt.

A távol ködéből kibontakozó csapat egész gyanútlanul húz felém, mialatt én hűségesen, de nem kis izgalommal utánzom a póstény szélikialtó nyújtott »pül-pül« szerü melancholikus hívó hangját.

A szerelmi vágytól elvakult csapat nagy zajjal csap le hozzám, keresve az epedő hölgyet . . . durr-durr!! A füst eloszlasa után vigan ugrom ki a nedves gödörből. Örömkialtásom zendül at a légen, magasba repül zerge-szakállas kis vadász-kalapom. A »B o x« remegve várja a vezényszót, hogy előhóhassa a két szép madarat, melyek szeméből most tünt el az élet utolsó sugára.

A praktikus vadász az elejtett szélikialtókat nem viszi be a leshelyre, sőt ellenkezőleg, kint hagyja s apró galyacsák segítségével természetes allasba igyekszik őket hozni.

Az így kipeckelt »maszkok« láttára az ujonnan érkezé csapat egész gyanútlanul ereszkedik le közből.

Minél jobban melegsik az idő, annál elevenebb a madár-mozgalom. Bezzeg nem kell már várakozni. Itt suhan el egy csapat kacsá, ott egy szélikialtó, no meg a jó lsten tudja, hanyféle »sneif«-faj.

Durrog is a fegyver. Tessék! B. barátunk most emelt le egy szép szélikialtót, mire érdekes jelenet következik. A szárnya-

szegett madár visongva iramodik tova; B-nek se kell több, ő cínem szalasztja. Vésd el magad, utánna . . . Már-már eltűnik a sűrű avarban a zsákmány, mikor utána küldöm a »B o x«-ot. Pár pillanat múlva trappol is vissza a hűséges eb, szájjában a madárral. Hozza egyenesen hozzám, a nevetéstől szinte oldalsúrást kapott gazdájához. B. látva ezt, lelkendezve kiabál a »B o x«-ra »herda! hozd elő! Mind hiába, az okos állat nekem kedveskedett a vaddal, figyelemre se méltatva B. úrnak lelővéssel fenyegető ígéreiteit.

Jó ideig eltart még a mulatság, a húzó madaraknak új meg új légiója érkezik, új és új élvezet szerezve. Kijut mindnyájunknak a mulatságból.

Már lefelé hanyatlik a zenitrol a fényes tavaszi napfény, rózsá-pirosra festve a csendesen úszó bírányfellegeket, mikor jel adatot a vadászat lezárására.

Szép eredmény, meg egy kellemesen eltöltött nap emlékével térünk a megérkezett kocsizhoz, mely nem sokára haza röpített bennünket.

De ki tudná leírni az ébredő természetnek ezerféle baját? Gyöngé ahhoz a toll, hogy azt az érzést fesse mit a természet barátja érez, látva újjászületni a tenyészetet. A városi ember egyszerű természeti törvénynek tartja e megifodást; mert nem izlett meg, egy cseppesekét sem ama gyönyörök kiapadhatlan forrásából, a melyeket nekünk, vadászoknak, nyújt egy ilyen tavaszi mulatság.

St B . . .

salaktól, a felhalmozódott régi bűnöktől. Ha e téren beválik, növekszik iránta a bizalom fent és csupán ez lehet az államszolgálat magasabb lépcsőfokain való fölebb-haladásának méltó kritériuma.

Nincs tehát szüksége rá, hogy politikai működésével növelje a hatalmát, de nincsen erre szüksége az alispánnak sem, aki bizonyára nem gondol már sem felfelé sem lefelé hatalmának emelésére.

De annál nagyobb szüksége van a politikai működés ki-befordítható köpönyegére Sima Ferencnek és a vele egy gyékényen áruoló népbolondítóknak. Igenis, az ő politikai működésük egy-két ember: a saját hatalmuk emelésére irányul és a hatalom birtokáért nem rettennek vissza semmitől: nem attól, hogy kitúrjanak kerületéből egy országosan köztisztletben álló férfit; nem az elvek gyalázatos vásárártól, nem még attól sem, hogy a választás előtt a választóknak más politikai élet hazudjanak, mint amelyhez megválasztatásuk után szegődtek.

Ez sem üres, hangzatos frázis, hanem kétségbevonhatatlan tény, amelyet a vármegyénkben és Szentesen legutóbb lezajlott orsz. képviselőválasztás igazol.

»El van zárva a társadalmi és politikai emelkedés útja azok előtt, kik a hatalomnak tömjénezni nem akarnak, de nyitva áll a csúszó-mászók előtt«, hangzik a sorra következő vád.

Hol van e vármegyében az a hatalom, amelyik azt kívánja, hogy tömjénezzenek neki? Talán a főispán az, akinek ajtaja mindig nyitva áll mindenki előtt és aki mindenkivel szemben egyformán előzékeny? Vagy hol vannak a csúszó-mászók, akik nálunk politikai és társadalmi lépcsőkön felfelé haladnak? Mutassanak már nekünk egyszer egy ilyen spéciest, hadd csudáljuk meg illendőképen.

Mert mi ismertünk ugyan e vármegyében valakit, aki nagyon szereti, hogy magaspártfogását kérjék, sőt el is izenget alkalomadtán a pályavégzett ifjakhoz, hogy ha hivatalra aspirálnak, keressék fel őtet és kérjék a pártfogását. De ezt a bizonyos valakit nem Zsilinszky Mihálynak, hanem Sima Ferencnek hívják. És nem is Zsilinszky Mihály, a főispán szokta megfenyegetni a tetszésére nem cselekvő közhivatalnokokat, hogy elcsapatja őket s hogy majd jön az új választás amikor kibuknak. — hanem Sima Ferenc.

Tanának hívjuk fel erre Csongrád megye és Szentes minden tisztviselőjét. Lehetett rá eset bizonytal, hogy Zsilinszky Mihály főispán 4 szem közt megdorgálta egyiket másikat, de bizonyosan soha nem követelt egytől sem mást, csupán hivatalos kötelességének szigorú teljesítését.

Vád vádhoz sorakozva, következik, hogy: »Az önkormányzati testekben nem a polgárság közös elhatározása dönt az egész et érintő ügyek felett, hanem egy bosszú által elvakított s

közigazgatási tudományban járatlan ember személye.«

Ki lehet ez az ember és melyek azok az önkormányzati testek?

Nyilván a főispán, meg a törvényhatósági, közigazgatási bizottság, feyelmi választmány, városi és községi képviselőtestületek.

Hát először is azt kell konstatálnunk, hogy nem pusztán nálunk, de széles e világon sehol nem dönt semmiféle közérdekesben a polgárság közös elhatározása. Olyan polgárság, amelynek minden tagja mindenben egy nézetet legyen a közérdekek megvitatásában — nem is létezik.

Olyanforma volna ez a közös elhatározás, mint az adomabeli kántor egyházközségeé.

Azzal a kortesfogással választotta meg magát ez a kántor, hogy — ha ő lesz az egyház kántora, mindég akkor esik az eső, amikor a hivek kivánják. Csak megválasztatása után tünt ki, hogy a hivek soha, egy esetben sem voltak közös akaraton a tekintetben, legyen-e eső vagy ne.

Nem egyéb hát a teleopati-maniákus cikkirő rögeszméjénél, ha a polgárság bármiféle közös elhatározásáról ír, csupán azért, hogy ezt is azzal hozza összeköttetésbe, akivel gondolatai, mint egy spiritiszta médiumál szüntelen foglalkoznak: a főispánnal.

Legnevetesebb azonban az, hogy e jeles (?) cikkirő, aki maga a legbűnösebb hanyagság miatt volt *könyvtelen* otthagyni a közigazgatási hivatalát, mond ítéletet annak a főispánnak a közigazgatási tudománya fölött, kinek kormányzása 3 évében az egész vármegye adminisztrációja 2 évtized régi bűneitől tisztult meg.

»Nem a nép választ tisztviselőt, hanem a hatalom iltet a nyakára gyűlölt egyéneket«; így az utolsó előtti vád.

A nép sehol sem választ tisztviselőket. Hanem választ városokban és községekben a képviselőtestület, törvényhatóságoknál a törv. bizottság; oly testületek, amelyek fele részben nem is a nép akaratából ülnek bent, hanem az állami törvények erejénél fogva, mely őket választás nélkül is ilyenekül minősíti. És nem történt még e vármegyében, nem széles e hazában sehol az alkotmányos élet újraébredése óta, hogy választandó tisztviselőt ne a fent nevezett testületek választottak volna. Csak hogy — hála törvényeink szigorú rendelkezéseinek, megcsik, mint a félegyházi, gyöngyösi és szentesi polgármester-választásnál is történt, hogy a választói joggal népbolondítók nem élhetnek vissza a közös kárára.

Az ország legszabadelvűbb, legfüggetlenebb érzésű alispánja kétség-telenül Földváry Mihály pestmegyei alispán, aki a bosnyák okkupációkor még a kormánynak is megtárgadta az engedelmisséget a szekér-tekírálás dolgában.

Es ime, az ország e legalkotmá-

nyosabb alispánja nem rettent vissza, a félegyházi polgármester-választáskor, a kandidálásnál a törvény teljes szigorával fellépni, mikor látta és meggyőződött arról, hogy a népbolondítók által felbujtott képviselők többsége olyan egyén felé hajol, akit ő, adminisztrációs érdekből, a polgármesteri állásra alkalmatlannak ítél.

Nem új dolog hát, nem is pártatlanul álló, hogy a kandidációs jog, a közös érdekében, úgy érvényesül, mint érvényesült nálunk. De igen új dolog, hogy egy szabadon választott tisztviselőt — mint a telepátimaniákusok teszik — a hatalom által felerőszkoltnak mondjanak.

Utolsóinak maradt a hosszú bűnlajstromban, melyet a jeles (?) író felsorolt, a vád: hogy a vármegyében a szabad vélemény-nyilvánítás a legnagyobb mérvben korlátozva van, s ha akad bátor, aki felfelé kíméletlenül megmondja az igazat, azt a gyönyörűdözik; meg-hurcolják becsületében, megtámadják hitelében, hamis vádak at koholnak ellene, bíróság elé állítják és a hatalom *fizetett* lapjai a legnagyobb rágalmakat szórják rá.

Nézzük a szabad vélemény-nyilvánítás és azt a híres igazmondást. A kettő egy kalap alá szorul nálunk, mert egy-azon egyének követelik maguknak a jogot, hogy e két szép erényt csupán ők gyakorolják: ez pedig a Sima Ferenc hada.

Gabányinak van egy vigjátéka. Címe: »Az ösztinték.« Mikor ezt a vigjátékot a nemzeti színházban előszőr előadták, a kritika egyhangú nézete ez volt felőle: »Ezek az ösztinték tulajdonképen csak gorbombák. A szereplők, azon ürügy alatt, hogy ösztinték lesznek, mázsás gorbombaságokat dobálnak egymás fejébe.«

Ezt a bírálatot mintha csak rászabták volna a telepátimaniákus had hirdető igazmondására. Mikor durvaságot durvaságra tetéznek, mikor nem konkrét vádakkal, hanem csak általános nagyzólor gorbombaságokkal valakit megtámadnak, azt hiszik, hogy ők igazmondók s ha nem azok is, az kétségtelen, hogy a szólásszabadság legszebb alkotmányos jogát olyan mértékben gyakorolják, melyet helyesebben csak szabadosságnak lehet nevezni.

A szabad vélemény-nyilvánítási jogukat nem korlátozza hát, de nem is kísérlette senki korlátozni s hogy igazmondás helyett sokat hazudnak, még többet gorbombáskodnak: ezt alig hisszük, hogy valaki, különösen ők a főispán vagy alispán bűnéül róhatná fel.

Az igazmondásért bajos volna őket üldözni s hogy durvaságokkal szemben mindenki megtorlással él, ez természetes.

De azt mondja a jeles (?) cikkirő, hogy a becsületükben hurcolja és a hitelükben támadja meg őket a hatalom.

Ugyan-ugyan! A becsület ellen történik e más részről támadás,

mint épen Sima Ferenc és hada részéről?

Ki hurcolja meg a neki nem tetsző tisztviselőket, sőt magánosok becsületét más, mint a »Szentesi Lap« gárdája? Ki hurcolta meg Albertényi Antal m. főszámvevő és Mátéffy Kálmán aljegyző becsületét hazug módon? És állítson ezzel szemben a teleopátimániákus cikkíró egy konkrét esetet, melyben tisztviselőket becsülete a megyei kormányzat által lett volna meghurcolva.

A hitel megtámadására vonatkozó célzást — őszintén szólva — nem is értjük. Milyen természetű hiteltre vonatkozik? Az erkölcsire vagy a anyagira?

Ez magyarázatra szorul, bár hátróztatlan állíthatjuk, hogy a megyei kormányzat egyik értelemben sem támadja meg senki hitelét sem.

A legkomikusabb azonban, hogy hamis vádak koholásának rútt bűnét fogva a megyei kormányzatra, egy lélegzetvétellel a jeles (?) cikkíró maga lesz hamis vádakodó és rágalmozó mikor a hatalom által fizetett lapokról beszél.

Hol vannak azok a lapok? Ki fizeti őket, kinek a zsoldjában állanak? És honnan, miféle kasszából kapják azt a zsoldot?

Mert rágalmozni a sajtó bármelyik organumát ezzel, hazug vádak a tükörcsölni nagyon könnyű. De tessék a vádat bebizonyítani. Tessék az úgynevezett megyei hatalom részéről egyetlen egy példát felmutatni olyant, amilyen a derék teleopátimániákusok pártjában volt az oly korán elhalálozott »Csongrád« című csongrádi hírlap fenntartása, melynél egyik párttag nevének volt a nyomda, más fizetett 200 frt szubvenciót a fenntartáshoz és ismét mást volt kénytelen a nyomda üzletvezetője — mikor a lap és nyomda megszünt létezni — a hátralékos fizetéséről beperelni.

Az igenis egy szubvencionált és magánérdekeket szolgáló lapocskává, de nem a főispán, nem is az alispán, hanem a Sima-féle érdekszövetkezet részéről.

Ami az eszes, tehetséges és jellemes emberek pusztulását illeti, ebből a jeles (?) cikkíró nyilván kifejezett valamit; bár megvagyunk róla győződve, hogy szándékosan cselekedte.

Mert lehet valaki igen eszes, tehetséges és jellemes ember, de rossz, hanyag, megbízhatatlan tisztviselő. Az ilyennek, persze, pusztulnia kell az adminisztráció gépezetéből. Értékesítse az esztét, tehetségét és jellemét ott, ahol hanyagsága csak önmagának, de nem a közjóknak válik kárára.

És tényleg, tudunk magunk is rá esetet, hogy különben eszes és tehetséges tisztviselő felegymileg lett hivatalvesztésre ítélt, no — mert tisztviselőnek rossz volt. De olyan esetet mutassanak bár egyet is, ahol jó tisztviselőn történt ilyen. Mert nem frázisok, nem általánosságban odave-

tett nagy szavak, hanem csupán tények bírnak bizonyító erővel.

*

Hogy a tudós csillagásznak csakugyan igaza van: az most már bizonyos.

Igenis, az emberiség lelki világa folytonosan hullámzik az erkölcsi jó és rossz között. De — hál' Istennek — ha a politikai életben igen, Csongrád vármegye adminisztrációjában ez idő szerint nem az utóbbi dominál.

És van teleopátia. Léteznek egy titokzatos erő, melynek a mai tudomány igaz nevét sem tudja még adni. Megnyilatkozása ezen erőnek, hogy hasonló jellemű emberek hamar egymásra lelnek és társulnak. Megnyilatkozása az is, amit szuggeszciónak mondanak: hogy t. i. a médium képes a saját testi és lelki nyavalyáját másokba beleképezni.

Ilyen beteges, szuggeszcióra hajló lélek sugalmazta a »Szentesi Lap« tárcsa alakú vezércikkét.

A beteges lelkek iránt pedig elnézést tanít még az Alkorán is.

Társulati dolgok. Meglepő mozgalom híret olvassuk a »Szegedi Híradó« f. évi 85-ik számában.

E szerint Bánffy Gyula és társai, a körös-tisza-marosi ármentesítő társulat makói érdekeltségi tagjai indítványt terjesztenek a társulat f. hó 23-iki rendkívüli közgyűlése elé az iránt, hogy a társulat székhelye, főigazgatósága és műszaki vezetősége Szegedre helyeztessék át.

A szegedi laptárs, természetesen, örömmel fogadja ezt a törekvést, mely az indítványban kifejezésre jut. Nem rosszalljuk, hogy így van. Mint szegedi lapnak, bár politikai napilap, első kötelessége a szegedi érdekek istápolása és kétségtelen, hogy Szeged érdekében kívánatosnak kell tartania, hogy e város minden környékén fekvő nagyobb hivatalos apparátust, így az árvízvédelmiakat is felszívja magába.

Mint a magyarság délvideki védbástyáját, mint a Bánátot legelsőben, sőt egyedül magyarosító metropolist mi is óhajtuk, hogy Szeged felviruljon, hogy meg legyen benne mindaz, ami városias, nagyvárosi, erőssé teheti. E mellett azonban feltétlenül kárhozzátunk kell, ha Szeged e törekvései a szomszédos városok megromlására irányulnak s ilyennek kell tartanunk azt a mozgalmat, hogy Szentestől az ármentesítő társulat székhelye elvitessék.

E törekvések különben nem új keletűek. Egy időben erősen mozgolódtak egyes előgüteltenek, féltékenyek, hogy a társulat székhelye innét Várhelyre helyeztessék át. És akkor — miután Szentest nem volt vasúti összeköttetésben az érdekeltség egész vidékével — keresztül is vittek annyit, hogy e vasúti kapcsolat létrejöttéig legalább a közgyűlések Várhelyen tartassanak.

Ott is tartanak mai napig, amikor — mint most nyilvánvaló — egy újabb mozgalom Szegedre szeretné az egész társulati ügyködést áttenni.

Ma még nem ismerjük a mozgalom egész kiterjedését. Szeretjük hinni, hogy nem ugyanazon erők indítják, melyek folyton-folyvást a társulat egységének megbomlását fűződnak.

De bármiként legyen is, szemben e

mozgalommal rá kell mutatnunk arra, hogy Szentest-Várhely közt maholnap kiépül a vasút, hogy a társulat jelenlegi székhelye ezzel az egész érdekeltséggel, az egész védelmi-vonalal közvetett vagy közvetlen vasúti összeköttetésbe jut; rá kell mutatnunk arra, hogy a társulati székhelynek Szegedre, a védelmi vonal egyik szélső pontjára javasolt áthelyezését még adminisztrációs érdekek sem teszik kívánatosná; hogy a székhelynek a hosszú védelmi vonal középpontján kell szükségképpen lenni. E középpont pedig Szentest.

Rendkívüli közgyűlés. A szentes-vidéki takarékpénztár tegnap délelőtt tartotta meg rendkívüli közgyűlést Fekete Márton elnöklettel. E közgyűlés egybehívását az intézet pénztárnoka Garay Imre által elküvetett sikkasztás, csalás és okmányhamisítás miatt felmerült teendőket elintézte tette szükségessége.

Lapunkban mindjárt az eset felmerülte alkalmakor hírt adtunk erről s így felesleges azt újbabban ismételnünk. Megjegyzünk azonban annyit, hogy Garay Imre pénztáros e hó 7-én este 10 órakor Szentestre visszajött s kihallgatása alkalmával elismerte, hogy az általa elsikkasztott összeg 8200 frtra megy és hogy a sikkasztást 1886-ik évtől kezdve folytatja s annak nyilvánosságra jutását akkép palástolta, hogy a kifizetett váltók és kötvények értékét magához vette, de hamis váltók és kötelevényekkel ezeket mint fennálló kötelevényeket szerepeltette az intézetnél, az időközli kamatokat pedig sajátjából fizette ki és könyvelte el az intézet javára. Ezek a hamis váltók nincsenek is a takarékpénztár birtokában, mert ezeket szökése előtt a sikkasztó pénztáros — vallomása — szerint elgette.

A rendkívüli közgyűlés tárgyat az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a sikkasztásról és annak mennyiségére vonatkozó jelentése, továbbá a sikkasztó pénztárosnak állásától elmozdítása és ellene a bünyenítő feljelentés meg vagy meg nem tételének elhatározása képezte.

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után elnök előterjesztette, hogy az ekként bekövetkezett kár megtérítésére Bányai József igazgató azon ajánlatot tette és ezt jegyzőkönyvbe is vétette, hogy ő a sikkasztó vagyonából meg nem térülő kárt sajátjából fedezi, hogy így az intézetet kár ne érje. Ez előterjesztéssel kapcsolatosan felveti a kérdést, hogy a közgyűlés az igazgató ezen nobilis ajánlatát elfogadja-e vagy nem, maga részéről kijelentvén, hogy ezt ő, tekintettel arra, hogy a sikkasztás által okozott kár sem az igazgató, sem az igazgatóság és felügyelő-bizottság részéről netán elküvetett muladékokossá következménye s hogy a házi tolvaj ellen védekezni, azt ellenőrizni alig lehetséges, tekintettel továbbá arra, hogy Bányai József igazgató hosszú időn keresztül közmegelegedéssre működött s az intézetnek illetve a részvényeseknek hasznót-hasonzra produkált s annak előhaladását, jöhírnevét megalapította, nem hajlandó elfogadni s óhajtana, hogy a közgyűlés a kárnak az intézet által való viselését mondja ki.

Az elnöki előterjesztést pártolól szövege tárgyhöz elnök Szeder János, hangsúlyozván, hogy az intézet méltóságával sem tartja összeegyeztethetőnek, hogy egy hitlen hivatalnok által okozott kár megtérítését az igazgatótól elfogadják, holott tudjuk mindnyájan, hogy az igazgató a legeszkélyebb muladékokosságot sem követte el, amivel okot szolgáltatót volna a kár bekövetkezétre.

Utána Bányai József igazgató szövege, kérvén a közgyűlést, hogy ajánlatát, — melyet ő multjára való tekintetből tett, hogy ne lehessen egyetlen részvényes sem ezen intézetnek, aki valaha is azt mondhatta, hogy az ő vezetése alatt csak egy kis krajcárral is károsodott — fogadják el.

Dr. Mátéffy Ferenc részvényes nem fogadja el a Szeder János részvényes tag által tett indítványt, mert szerinte ezen ügyben nem az intézet méltósága és tekintélyére, hanem igenis az igazgató által

előterjesztett indokokra kell a közgyűlésnek tekintettel lennie. S miután ő az igazgató inténczióját tiszteletben tartja, ennél fogva részéről inkább az ajánlat elfogadása mellett van. Kijelenti ugyan, hogy az igazgató ajánlatának el- vagy el nem fogadása rá néve közönyös, mert ő szükségét látja a sikkasztás folytán kiterjeszteni a vizsgálatot a tekintetben, hogy melyik ellenőrző közeg a hibás és ennek kiderülése esetén a mulasztást elkövetőkön a kár megtérítését követelni.

Szólottak még az igazgató ajánlatának elfogadása mellett P á s z t o r János és P a t a k i József részvényesei, ellene pedig dr. E c s e r i Lajos részvényes s ezek után F e k e t e Márton elnök, hivatkozva elnöki jogára, a kérdés felett a vitát bezárja s anélkül, hogy szavazásra tenné fel a kérdést, kimondotta, hogy az igazgató ajánlatát a közgyűlés elfogadja; indokolván ezt azzal: hogy az igazgató ajánlatának visszautasítása eskakis egyhangulag történhetett volna meg, a mint ő várta és el is várta. Miután azonban ez nem történt meg, az ügy természeténél fogva a vita meg nem engedhető lett volna felelt. — Kimondotta továbbá a közgyűlés, hogy G a r a y Imre pénztárnokot állásától végleg elmozdítja nyugdíjnyelvére elvesztése mellett. — Szavazatbőszéggel eldöntötté volt, hogy G a r a y Imre ellen a bűnvádi feljelentést nem teszi meg. Ezzel a rendkívüli közgyűlés 11 órakor véget ért.

A közgyűlésen hozott határozatok közül ezen legutóbbi határozatra néhány megjegyzésünk van, melyet különösen az intézet érdekében tartunk szükségesnek megtenni. Egyáltalán helytelennek tartjuk a határozatot azért, mert nem csak sikkasztást, hanem okmányhamisítást és csalást követett el G a r a y Imre pénztáros s így hivatalból üldözendő büncselekmények is forognak fenn, amelyekre nézve az intézet visszavonási és indítványozási joga ki nem terjedhet s amennyiben ez már köztudomású dolog, az illetékes hatóságoknak hivatalból kötelességük eljárni.

De ezenkívül helytelennek tartjuk e határozatot legfőképpen azért, mert az annak indokait szolgáló s a közgyűlésen is hangzott körülmény, hogy a sikkasztó pénztáros ezen tényre által tönkre jutott nagyszámú családját suttán különösebben vele, ami pedig az intézetnek és részvényeseknek érdeke nem lehet, miután a kár már megtértült, — szerfelett kétes értékű s nem nyomatékos.

A t. részvényes urak megfélekednek arról, hogy a tulajdonukat képező intézetben ezer és ezer ember vagyoni érdeke forog szóban. Nem-e okvetlenül meg kell rendülnie a bizalomnak ezen érdekekben, mikor azt látják, hogy a mint a részvényes urak dolga jóra fejlődött, semmivel sem törődnek tovább, sőt a bűnöst futni is engedik? Igaz, hogy semmi további haszna nincsen abban az intézetnek, ha sikkasztó pénztárosát az igazságszolgáltatás útján is megbüntetve látja. Azonban nem lehet közönyös anyagi érdekeire nézve azon figyelmen kívül nem hagyható körülmény, hogy emez elhatározása a könyveltség nagy mértékét foglalja magában. Könnyelmű emberre pedig senki sem szereti bízni a maga kis vagyonkiját, vagy értékét.

Nem akarunk profécálni — mert annak ma napság lejárt az értéke — de tartunk tőle, hogy amit a tegnapi közgyűlésen az elnök és az igazgatóság oly megelégedetten és örvendetes eredménnyel konstatálhatott, hogy t. i. egyetlen felmondás nem történt a betétekre nézve, ezen határozat után nemcsak hogy be fog következni, de esetleg tömegesen történik. Végül még csak annyit jegyzünk meg, hogy a bűnvádi feljelentés kérdésének ilyen alakban elő sem kellett volna a közgyűlésen fordulnia, hanem azzal a igazgatóságnak mint megtörtént ténnyel kellett volna beszámolni s erre nézve a közgyűlés helyeslését avagy nem helyeslését kérni.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. Április 10.

— **Triumviratus.** H e g y i Antal csongrádi plébános, S i m a Ferenc országy. képviselő és F i l ó Lajos dr., szentesi ügyvéd, ez

évi február hó 25-ére népgyűlést hívtak össze Horgosra s azon tömémenten dikciózást cselekedtek végig. Mindezt anélkül, hogy az illetékes hatóságtól a népgyűlés tarthatására a törvény által megkívánt engedélyt kikérték volna. Horgos község előjárósága még a népgyűlés tartama alatt följelentést küldött a dorosmai főszolgabíróhoz. Ilyformán léptek egy rendőri kihágás révén triumvirátusba Hegyi Antal, Sima Ferenc és Filó Lajos dr. K e l e m e n Béla főszolgabíró még a mult hóra tárgyalást tűzött ki hivatalába. A tárgyalás nem volt megtartható, mert Filó Lajos dr. orvosi bizonyítványal igazolta a tárgyalás napján betegségét, Sima Ferencet időközben a tápei kerület képviselővé választotta, Hegyi Antal pedig az időző végzés ellen főlebbezzel élt. Talán természetes, hogy a botor szenvedély által minduntalan elkapott taláros tribun e főlebbezzést megtönte gyanúsításokkal és sértegetésekkel. E főlebbezzést, miután időző végzés ellenében nincs helye, a főszolgabíró visszautasította s kijelentette, hogy a sértegetések megbüntetéséről az alapítéletben fog gondoskodni. Egyben e l ő v e z e t é s t e r h e mellett tárgyalási hatánapul e hó hetedikét tűzte ki. Hegyi Antal R i g ó Endre dr. szegedi ügyvéd által képviseltette magát. Rigó dr. a tárgyaláson azzal védekezett, hogy Hegyi abban a vélelemben volt, hogy a népgyűlést az előjáróság hívta össze s abban ő jóhiszeműleg veszedkedett, annál is inkább, mert a népgyűlésen jelen volt előjárósági tagok egy része nem is tiltakozott a népgyűlés megtartása ellen. Hegyre vonatkozólag ezzel az ügy az ítéletkimondásig megért. Sima Ferenc ellenében azonban, akit a képviselői immunitás véd, az eljárás nem foganatosítható mindaddig, amíg kiadása iránt a Ház nem intézkedik. Kelemen főszolgabíró egyebéknél a képviselőhöz már benyújtotta Sima kiadására iránt kérelmét. Az ítélet mindhárom panaszlottra egyszerre fog kimondatni.

— **Ráismertek.** Ahányszor B a l o g h János, a szentesi elbódított függetlenségiek orsz. képviselője itthon megyei vagy városi közgyűlésen felszólalt, mindig az volt róla a véleményünk, hogy nagy — színész. Kár, hogy művészpályára nem adta magát, pompás Dicsőffy Loránt vált volna belőle. Persze, véleményünkben csalódhatunk is, mert mi nem követelünk magunknak csalatkozhatlanságot. De most, hogy ez a Dicsőffy férfú az országházban is megszólalt, a szűzbeszédjére hozott fővárosi kritika után megerősödünk róla alkotott véleményünkben, amelyet e kritikával teljesen igazoltnak látunk. A »Nemzet« f. hó 8-iki esti lapja ugyanis, az országgyűlési tudósításban ezeket írja a nagy (?) férfúrol: »Balogh János csongrádmegyei lokális dolgokat hozott fel a közizgatgatás rosszának illusztrálására. S o h a kisebb dolgokat pretenziózusabb hangon el nem mondatk meg, mint ez az új képviselő, aki a kisteleki jegyző vagy a nagyteleki útkapartó fejelemly ügyét olyan teatrilis pathosszal szavalta, akár csak Molnár György Leár királyt.« Első szava után ráismertek hát a nagy férfúra, akinél a szentesi verek különöbnt nem találtak, hogy a képtiket viselje.

— **Művész-est.** Annak mondhajuk a f. hó 7-ének estjét, mikor 3 olyan kitűnő művész játékában, énekében gyönyörködhetünk, mint: H u b a y Jenő, V. M a r g ó Céliá és B o d ó Alajos. A közönség, mely nem töltötte ugyan meg egészen a K a s s z a l l ó nagytermet, de elég szép számú és választékos volt, teljesen átértette e hangverseny művészi értékét, amit igazol az a számról-számra fokozódó lelkesedés, mellyel minden közreműködőt tetszése frenetikus kitörésével, ujjrasszal, éljennel tüntetett ki. H u b a y Jenő ma kétségkívül egyike a világ legihletettebb hegedűművészeinek. Játékán nemcsak nyugalom vonul végig, nyirettvívónása erőteljes és egyenletes s ha e kiváló művészi tulajdonságokhoz hozzávesszük a mély költői érzést, a lángoló hevet, mellyel különösen magyar motívumú saját szerzeményeit interpretálja, érthetővé válik a lelkesedés, a tomboló tetszénnyilvánítás melyre közönségét ragadja. De aztán hálás is a művész az elismerésért; nem kéri, hivatja magát, hanem kész örömmel szolgál a közönségnek ráadásul mint olyan ember, akinek művészete gyakor-

lása magának is gyönyört okoz. V. M a r g ó Céliát közönségünk egy része a népszínházból ismeri. Kedves, művészetperamentumu asszonyka, aki alig találta magát a hangversenyek merevségébe, mert minduntalan kitöréssel fenyegette játékszenvedélye. Mignondalát mély érzéssel, tisztán csengő hangon énekelte s úgy ezzel, valamint az erre előadott »O h n ő i s z i v e keringővel, leginkább azonban népdalaival olyan viharos tetszést aratott, mint nálunk talán még soha egy énekes nő sem. Szentesi tisztelői gyönyörű virágcsokorral lepték meg a kedves művésznőt. B o d ó már régi ismerősünk, ki a mult évi ittléke óta is sokat haladt. Ezúttal, mint a mult évben, szintén a R á k ó c z i indulóval érte el a legnagyobb hatást, bőven kivéve a maga részét a tapsból.

— **Szépirodalmi mellékletünk** mai száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: »J o l a n c, ebelszéles, írta B a l o g h Irma; »T o l o n c o k e rajz, T u r y Zoltántól; »H u l l á m z i k . . . « költemény F i r n s t a l l Károlytól; »O t t h o n v a n « M a l o n y a y Dezső rajza; »A z a s s z o n y « arab legenda, ford. H o c k János; »E m l é k v e r s e k « F i r n s t a l l Károlytól; »R e k l á m a s i r i g e « rajz, írta B e d e Jób; Fejtörő. Képeink: »S z a b a d k ö m v e s palota F ü r t h e n b e n «; »A b á l b a i n d u l á s előtte és « T o l s z t o j L e ó gróf mint szántóvető.

— **A dorosmai járás-osztás.** A már sokszor ismertetté dorosmai járás-osztás ügyében e hó 11-én az érdekeltség gyűlést tart, amelyen a közlegelők határainak s a kiépitendő közúti irányának megállapítása fölött fognak dönteni. Az utóbbi tárgyra való vonatkozással meghívták Szeged várost is.

— **Szavlati és zeneest.** Az egyetemi ifjak husvét másodnap estélye iránt nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében. Bár az ülőhelyek számozatlanok, sokan váltották azt meg már eddig is előre s hisszük, hogy az ifjak ez első nyilvános debütéj olyan szép siker fogja kísérni, mely buzdítólag hat reájuk, hogy őket az önművelődés terén nagyobb tevékenységre serkentse.

— **Megtámadott mandátum.** A képviselőház egyik bírálobizottsága tegnapielői ülésében tárgyalta H o c k János csongrádi orsz. képviselő mandátumának ügyét és e y h a n g u l a h o z z o t t határozatában elrendelte a választás ellen a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy igaz-e miszerint H e g y i Antal plébános a választók jelentékeny részét megeskette, hogy H o c k r a szavazzanak, igaz-e hogy H e g y i a szöszeket és hivatalos állását izgatásra használta fel és igaz e, hogy egyesek s tömegek fenyegetése befolyásolta a választás eredményét?

— **Klasszikus esték.** R a k o d c a Pál szinigazgató, aki most Szolnok tart társulatlal előadásokat, hat estére kéri színi engedélyt a rendőrfőkapitánytól. Május 7-től 15-ig időznie körünkben és e hat estén csupa klasszikus színművet adatan elő. Színrre kerülének: F a u s t, Az ember tragédiája, S z i g e t v á r i vértanú, L e á r király stb. — Szóval, R a k o d c a y művészi ambíciója szinigazgató, aki elől mérész azt hinni, hogy közönségünk 6 estén egymásután végighalgalja a klasszikus előadásokat. S minthogy a főkapitány az engedélyt valószínűleg meg fogja adni, kívánjuk a derék szinigazgató anyagi és közönségünk jó izlése szempontjából, hogy e várakozásában ne is csalatkozzék. Felemlíjtük e hirrel kapcsolatban, hogy a főkapitány a nyári évadra C s ó k a Sándor szabadkai szinigazgatónak ad engedélyt színi előadások tartására. C s ó k a tarsulatának operett primadonája B á c s k a i J u l c s a, a népszínház volt énekesnője.

— **A szentesi kaszinó-egylet,** az új építkezés terveinek s költségelőirányzatának megállapítása, továbbá az építési költségek fedezésé végett folyó évi április 18-án vagyis husvét második napján délután 5 órakor, rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyleti tagokat ez uton is meghívja és a tárgyalandó igen fontos ügy iránti érdeklődésüket kéri: — az elnökség.

— **Övjük meg a szavazati jogunkat.** A szavazó-jogosultsággal bírók névjegyzékének

kiigazítása küszöbön van s természetes, hogy a jövő évben csak azon adózó polgárok bírnak szavazó joggal, akik e kiigazított névjegyzékbe felvételnek. Figyelmeztetjük hát polgártársainkat, hogy most évi adóhátralékukat a f. hó 15-ig annyival inkább igyekezzenek befizetni, minthogy a névjegyzékbe csak azok vehetők fel, akik a mondott határidőig előző évi adózási köteleységüknek mindenben megfeleltek.

* **Elérkezett** a várva várt kikelet, a rideg zord tél után. A bájos Margitsziget is tavaszi mezbe kezd öltözködni. Fái rügyedeznek, világra szóló hírességű pázsitterületi kizöldülnek és gyönyörködtek a szemet; de megszólal a fülemiléje is, mely elbűvöli a hallgatót. A Margitsziget páratlan szép zöld pázsitjai és a fülemile elbájoló csattogása már Európaszerte híresek és mindegyikünk, kinek csak egy talpalatnyi földje, kis ligete van, nagyon óhajtaná, hogy megszerezhesse ma-

gának e két specialitását, — gyönyörét. Ám a csalógnagy nem zokog megrendelésre, oda telepti fészket a hova neki tetszik és ha el nem riasztják, évente oda is tér vissza. Ellenben a szép pázsitot mindenki könnyen megszerezheti, annál is inkább, mivelhogy a Margitsziget gyönyörű pázsittalhoz is egy budapesti magkereskedő szállítja a fűmágot. E bársonyszerű üde zöld gyeget, melyet Mauthner Ödön budapesti magkereskedő kombinált fűmágmentesítéssel létesítettek és mely nemcsak a Margitszigetnek, hanem egyáltalán a magyar diszkertészetnek és magkereskedelemlennek is díszére válik, mindenki könnyű szerrel megteremtheti saját területén a Mauthner-féle fűmágmentesítéssel alkalmazásával.

* **Oszkár** kávéházában a mai napon barna bajor sör lesz csapolva s ezen naponta friss csapolásban kapható. Felhívjuk e körülményre az árpálé kedvelőinek figyelmét.

Leszállított áru selymeket méterenkint 25% — 33 1/3% és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végeken is póstaber- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára** Zürichben. Minták pósta fordulóval küldetnek. Svajcba címzett levelekre 10 kros bélégy ragasztandó. (2)

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Dr. Mátéffy Ferencz**
Társ-szerkesztő: **Bánfalvi Lajos.**

Csúsz, köszvény, tagszagatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyíltó szer és minden minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr-ért. Minthogy utazások léteznek, ennélfogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“
kérendő. 18-9

Felhívás egy Szentesen létesítendő „Kereskedelmi Részvénytársaság” részvényeinek aláírására!

Mindazok előtt, kik a magyar alföld s ebben városunk közgazdasági viszonyai felől tájékozva vannak, bizonyos ismeretes, hogy ezen vidék felvirágzásának mily nagy akadály a termelési viszonyoknak egyoldalúsága, melynél fogva a lakosság túlnyomó részének tevékenysége majdnem kizárólag a földművelésre, jobban mondva annak is jórészt csak egy ágára, a gabonatermelésre szorítkozik.

Ezen körülmény magában is arra utal, hogy a hiányzó termelési ágakat más vidékek terményeinek behozatala által pótoljuk; minek folytán élénk kereskedelemlennek kellene városunkban kifejlődnie. Azonban az egyes kereskedő, ki leginkább csak egy irányban dolgozik, nem tarthatja feladatának, hogy a termelési viszonyok egyoldalúsága folytán előállott számtalan szükségletet minél olcsóbban s a közönségre minél kényelmesebben fedezze; mert nem is minden árucikkkel való foglalkozás nyújt egy kereskedőnek megélhetési módot.

Ezen körülmények, azt hisszük, eléggé indokolják azon szándékunkat, hogy részvénytársaságot alakítsunk, melynek célja, hogy Szentes város és vidék kívüli és behozatali kereskedelmében részt vegyen, részint helybeli, részint más vidékről származó termények és iparcikkek adás-vevése és szállítása, ugyanazok bizományba vétele és eladása, vagy szállítása által; hogy továbbá az egyes kereskedő cégeknek támogatására, a kereskedelmi tevékenység fejlesztésére, új szakmák felé fordítására, új fogyasztási piacok és eddig fel nem kerest termelési helyek keresésére törekedjék, és így termelő és fogyasztó közönségünk szükségletét több irányban, nagyobb mérvben gondoskodása tárgyává tegye, mint erre egyes kereskedő cég képes és így egyrészt városunk egész közgazdasági életének; de másfelől az egyes kereskedők érdekeinek is hatalmas támasza, emeltyűje legyen.

A tervezett részvénytársaságot, melynek tárgyát a fentiekben jeleztük, **30 év tartamára** óhajtuk megalakítani **50,000 frt alaptőkével**, mely **1000 darab, 50 frt névértékű részvény** jegyzése által volna beszerzendő, jogában állván az alakuló közgyűlésnek a részvények túljegyzése esetén esetleg nagyobb alaptőkével is megalakulni.

Midőn tehát ezen részvényeknek **1892. május 10-én lejáró záros határidő alatti jegyzésére** a t. közönséget ezennel felhívjuk, megjegyezni kívánjuk még, hogy az aláíráskor, az erre megbízott ivartó uraknál a jegyzett részvények névértékének 10%-a és részvényenkint 1 frt beirattási díj fizetendő, további 20% pedig legkésőbb az alakuló közgyűlésig lesz a kereskedelmi törvény 159. §-ának megfelelőleg befizetendő üggy, hogy aki ebbeli kötelezettségét nem teljesítendő, a már befizetett összeget elveszti.

A további befizetések idejé- és mérvéről az alapszabályok fognak intézkedni, már most kijelentjük azonban, hogy oda fogunk törekedni, miszerint az alaptőke legkésőbb **1893. október 30-ig** teljesen befizetendő legyen.

Az alakuló közgyűlésnek határidejét a jegyzések befejezése után fogjuk köztudomásra hozni és az aláírókkal szemben a kereskedelmi törvény 152. §-a értelmében szavatosságot vállalunk.

Részvényt jegyezni lehet alólirottaknál és az összes helybeli pénzintézeteknél.

Szentesen, 1892. ápril. 9-én.

Keeskenéty Imre.

Purjes Heinrich.

Plesznik Antal.

Sarkadi Nagy Ferenc.

Szépe Kálmán.

Tóth Kálmán.

Dr. Ecséri Lajos.

Szánthó Lajos.

Szénássy Ferenc.

Tóth Árpád.

Hoffer Adolf.

Onody Lajos.

Wellisch Vilmos.

Neufeld Herman.

Csücs Antal.

Hirdetés.

Az I. t. 629. sz. kispiacon lévő **cserepes ház**, mely áll jól kövezett folyosóval, 5 szoba, 2 konyha, 2 kamara, 2 melléképületből, 200 nsgöl mintakerttel, 400 drb. válogatott lugastökével, többféle oltott gyümölcsfák, díszfák és dísz-cserjékkel **kedvező feltételek mellett is eladó.** Nyitott üzletnek is alkalmas. — Alkult a helyszínén tehetni.

2-1

MOLNAI BÁLINT.

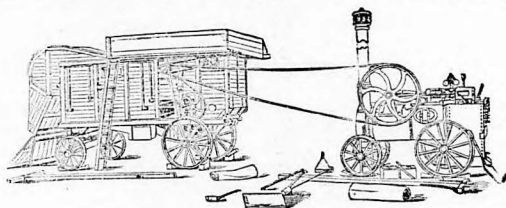
Üzleti értesítés.

Nyiri Gerzon úri-utcai házában rőtös-üzletét egész ujonnan berendezte és a **tavaszi időnyre kellő divat-szövegetek és mosó-kelmék**, valamint mindenféle **vászon-neműek** nála igen jutányos áron szerezhetők be.

Ugyanezen házába levő temetkezési üzletét mindennemű hozzávaló kellekekkel a legdúsabban felszerelte és nála **temetkezést rendezendő feleknek, a legdíszebb gyászkozsíjt lovakkal együtt díjmentesen engedni át.**

Első magyar gazdasági gépgyár részvény-társulat

Budapesten, Gyártelep: külső váczai-út 7. sz.

Ájánl hazai gyártmányu

GŐZCSÉPLŐ KÉSZLETEKET

valamint mindennemű

gazdasági gépeket

és talajmivelő-eszközöket, különösen úgy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas legujabb rendszerű

sorvetőgépeket.

Árjegyzékek kívánatra készséggel küldetnek.

11-6

Kiváló minták. magánmegrendelőknak díjtalanul és bérmentve.

Mintakönyvek szabók részére bérmentve.

Öltözék-szövetek.

Pervien és doszking a magos klérusnak, es. és kir. hivatalnoki egyenruhákhoz előírás szerinti szövetek, ugyszintén veteránok, tüzoltők, ornászok és urasági cselédek részére is.

Billiárd és játékszalt szövetek, loden vízhatlan is, vadászöltönyökhöz, mosószövetek, utazó-plédok 4-14 frtig stb.

Aki jutáyoos, tartós, tiszta és valódi gyapjúsövetet és nem olcsó rongyot akar venni, milyet minden házáló udvarról-udvarra árul s amilyenre varratási díjt sem érdemes vesztegetni, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brűnben.

Legnagyobb szövetgyári raktár a kontinensen.

Állandóan 1/2 millió forint értéket képviselő raktáram és világ üzletem mellett természetes, hogy sok szövetmaradék halmozódik fel mindenféle nagyságban, melyekből mintát nem küldhetni és így csak szédelgés, ha egyes cégek ily maradékokból kínálnak mintákat. Épp ezért e cégekre különösen figyelmeztetem a t. közönséget, melyek 3.10 méteres maradékszöveteket kínálnak. Már a hossz mérték egyformaságából kiűnik a szédelgés. Ez úgynevezett maradékok valójában divatból kiment, megromlott és eladhatatlan végekből vannak levágva és e silány árú harmadát sem éri a bevásárlási árnak.

Nem tetsző szövetmaradékok kicséreltetnek, vagy a pénz adatik vissza. Szint, mennyiséget és árt ily maradékok megrendelésénél jó előre tudatni.

Szétküldés csak utánvétellel, 10 frton fölül díjmentesen.

Német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia levelezés. 20-11

WEITZER JÁNOS.

Gép-, waggongyár és vasöntőde részvény-társaság Aradon.

Ajánlja szolgálatait a nagyérdemű közönségnek, vasöntvény tárgyak elkészítésére, építkezési és másféle célokra; elvállal továbbá vas- és fémöntvények, kovácsolt alkatrészek elkészítését, nyersen vagy munkálva, gépek vagy más iparvállalati használatra, a beküldött vázlatrajz vagy minta szerint.

Átvesz továbbá: teljes gépek és készülékek elkészítését, mezőgazdasági, erdészeti, bányászati célokra stb., ugyszintén járművek elkészítését, vasutak, erdő- és iparvasutak számára.

Nagyobb javítások mozgonyokon (locomobil), másféle mezőgazdasági vagy segédgépeken stb. stb. helyben, gyárunkban, vagy pedig szükség esetén, egy szerelő kiküldése által, a színhelyen a leggyorsabban eszközöltetnek.

Költségvetések ingyen és bérmentve kaphatók.

13-6

!!Verseny nélkül!!!

Több ezer

Szövet-vég és

Szövet-maradék

tavasza és nyárra.

Szövet közönséges, jó és szép. 3.10 méteres, teljes úri öltözetre vagy Mencsikófra elég, csak 3-6 frt.

Szövet jobbfele, modern, 3.10 méter csak 8-10 frt

Szövet legfinomabb mintás, 3.10 méter. csak 12-15 frt.

Szövet fekete, szalonöltözékhez 3.25 méteres csak 7.80-10.50 frt.

Szövet finom, egy übeciherre való legújabb színben, 2.10 méter csak 4-8 frt.

Szövet Himalaya-női esőköpenyhez, legmodernebb 8 méteres 6-7 frt

Szövet vagy Kammgarn egy modern úri nadrághoz 2.50-5 frt.

Nyári loden egy úri kabáthoz 1.50 méteres 3.60 kr.

Nyári kammgarn vagy lenszövetből egy öltönyre való 3-5 frt.

Szövet egy mellényhez, legmodernebb 48 krtól 2 frtig.

Szövet árlik minden fajban, a főtisztelendő klérus vagy uniformisok, erdészek és tiszták számára nagyon olcsók.

Szövet mustrák díjtalanul és bérmentve küldetnek.

Küldés:

utánvételre vagy előleges fizetésre.

Garantia:

Meg nem felelő árú árú készpénzben és bérmentve visszaadatik.

D. Wassertrilling szövetkereskedő,

Boskovitz, Brűnn mellett. 16-8

Neumann Jónásnak

IV. t. 243-ik számú, a kisérben lévő, N é g y e s i J á n o s - f é l e h á z a s z a b a d k é z b ű l , k e d v e z ő f e l t é t e l e k m e l l e t t e l a d ő , e s e t l e g h a s z o n b é r b e k i a d ő .
Értekezni lehet a tulajonossal, Dósai-féle sajtá házánál. 3-3

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

÷ a ÷

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalommal * A borsók színét nem változtatja. Természetes ízt kellemessé teszi

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

Újabbban a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyuvize.

Vegyelmezve **Dr. LENGYEL BÉLA** egyetemi tanár

úr által.

Mániva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési- és húgyvesz-szervek hurutos bántalmainál; hatásosan gyógyítja a Rhaclitit-, görvély-, vese- és köszvény-bajokat, épügy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekeknek meggátolja a túlságos gyomorsavany-képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav-tartalmánál fogva ezen üdítő savanyuviz a legkellemesebb itzel bir s borral használva igen nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumában is, ép úgy mint hazánkban, általánosn a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR

ÉDESKUTY L.,

cs. és kir. és szerb kir. udvari ásvány-viz-szállítónál
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Bútorvevők figyelmébe!

5 évi jótállás mellett árúsíttatnak: Bámulatos olcsó áron!

➔ Részletfizetésre is, havi és negyedévi törlesztés mellett. ➔

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Sajtós-féle házban (a Csongrád-megyei takarékpénztár mellett) levő

kárpitos- és asztalos-bútor raktáramban

dús választékban tartom a jelenkor minden igényeinek megfelelő, saját készítményű, fényezett és fénytelen (matt) kárpitos- és asztalos-munkákat, melyek csakis nálam, mindenkor a legjutányosabb árban és előnyös rátárfizetésre is kaphatók. Olcsó árak valamint szilárd és pontos kiszolgálásról kérem hogy mindenki magának meggyőződést szerezzen.

Egy diván	15 frttól feljebb.
Valódi Thonet-féle nádszék párja	4 frt 80 krtól feljebb.
Egy teljes hálószoba berendezés, fényezett diófából, faragvánnyal, mely áll 2 schiffon, 2 ág, 2 éjjeli szekrény, 1 mosdó-szekrény és tükörből	115 frttól 300 forintig.
Egy teljes hálószoba, matt, természetes faragott fákkal	225 frttól feljebb.
Egy ebédlő szoba, faragott, matt	100 frttól feljebb.
Egy szalon garnitúra, selyemből, kemény fákkal, faragott	140 frttól feljebb.

Egy garnitúra, kemény fákkal, préselt Hoch-nior pluss	130 frttól feljebb.
Egy ripsz garnitúra, kemény fából, finom	110 frttól feljebb.
Egy ottoman, bőrből vagy szőnyeg-szővetből	30 frttól feljebb.

Továbbá: mindennemű tükörök, fogasok, állványok, különböző asztalok és dísz tárgyak, márványos tea-asztal vagy játékasztalok; úgymint ebédlő kredenc, márvánnyal vagy anélkül, jutányos áron kaphatók.

A n. é. közönségnek az eddigi bizalomért köszönetet mondva, kérem, hogy a jövőben is üzletemet nagyrabecsült pártfogásában részesíteni sziveskedjék.

Tisztelettel:

Fábián Ármin,

kárpitos és asztalos bútorkereskedő, Szentesen.

✱ Ugyan itt egy fiú tanulól azonnal felvétetik. ✱

6-6

A

„Szentesi Hengermalom Részvénytársaság“

árjegyzéke:

0	1	2	3	4	5	6	7	8
15-80	15-50	15-20	14-80	14-50	14-20	13-—	12-—	9-—

szitált
12.50

korpás
11-—

körpa
4.20

➔ zsákkal együtt. ➔

Máriaczei Gyomor-cseppek

negyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és ádítóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgöngyöség, bűzös lehellet, felfúvtság, savanyu felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és kanyás, gyomorgöngy, székület.

Hathatos gyógyszernek bizonyult lejárásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortelherelésnél étellekkel és italokkal, gúliszák, májbajok és támorlódásnál.

Emeltett bajoknál a **Máriaczei gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg á 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódságát bizonyítom“.

A Mariaczei Gyomor-cseppek valódiak kaphatók.

Kapható: Szentesen Varady Lajos és Kun-Szent-Mártonban Szilárdi Károly és Remetey Desző gyógyszer-zeresz uraknál.

A

SZENTES és VIDÉKE

szerkesztősége, kiadóhivatala

és

könyvnyomdája

a f. hó 4-ike óta az I. tized 306. számú

Sonnenfeld Sámuel-féle házban

van.